

Integrationen är inte misslyckad

Svenska Dagbladet den 15 november 2025

Det är numera fel att beskriva den svenska integrationen som misslyckad. Under de senaste decennierna har invandrades sysselsättning i Sverige ökat. Samtidigt har inkomstklyftorna mellan invandrantäta och andra bostadsområden ökat. Utvecklingen kan framstå som motsägelsefull, men den har två enkla förklaringar. Dels tenderar personer i invandrantäta områden som får jobb att flytta därifrån, dels är de jobb som växer fram i invandrantäta områden ofta icke-reguljära jobb med relativt låga löner och svag eller ingen anställningstrygghet.

En av de mest omdiskuterade frågorna i svensk politik är invandrades svaga ställning på arbetsmarknaden. Många invandrare bor i storstädernas förortsområden, både av fri vilja och för att det är svårt och dyrt att hitta boende på annat håll. Denna etniska boendesegregation har blivit mer påtaglig över tiden, och i dess spår följer en rad välkända problem: låga inkomster, svaga skolresultat och kriminalitet. Dessa utmaningar är allvarliga i sig, men i en segregerad miljö tenderar de att förstärka varandra och skapa en ond cirkel.

Denna situation är välkänd. Men i en ny studie av arbetsmarknaderna i Sveriges mest invandrantäta områden hittar vi nya och delvis glädjande resultat. I dessa områden bor ungefär en halv miljon människor, vilket motsvarar 5 procent av den vuxna befolkningen. Runt millennieskiftet låg både sysselsättningen och arbetsinkomsterna i dessa områden cirka 20 procent under riksgenomsnittet. År 2022 hade inkomstgapet ökat, inkomsterna i dessa områden var nu nästan 30 procent under riksgenomsnittet. Samtidigt var sysselsättningen nu bara 15 procent under riksgenomsnittet. Studerar vi hela gruppen invandrare, oavsett var de bor, ser det ännu bättre ut – även när det gäller inkomster. Runt millennieskiftet låg invandrades inkomster 35 procent under riksgenomsnittet. 2022 hade gapet krympt till 27 procent.

För att förstå hur integrationen av invandrare på den svenska arbetsmarknaden har utvecklats, måste vi förstå två parallella processer. Å ena sidan blir invandrantäta områden mer och mer invandrantäta. När inkomster i dessa områden jämförs med övriga Sverige blir därför gapet större med tiden. Å andra sidan syns tydliga förbättringar när vi jämför gruppen invandrare med svenskfödda: Gapet minskar både när det gäller sysselsättning och inkomster. Men den positiva utvecklingen drivs av invandrare som lämnar de mest invandrantäta områdena.

Ett särskilt intressant mönster syns när vi jämför utvecklingen för invandrare som kom till Sverige vid olika tidpunkter, och följer dem över tid. Vi ser då att både sysselsättning och inkomster utvecklas bättre för invandare som etablerat sig i Sverige mer nyligen jämfört med dem som kom tidigare. I denna glädjande bild finns emellertid ett problematiskt undantag: inkomster för invandrare som bor kvar i invandrantäta områden. Trots att deras sysselsättning förbättras, kvarstår ett stort inkomstgap. Efter fem år i Sverige tjänar invandrare i dessa områden fortfarande minst 30 procent mindre än rikssnittet – en skillnad som i stort sett kvarstår även efter tjugo år i landet. Detta gäller både för dem som anlände före finanskrisen och för dem som kom under flyktingkrisen för tio år sedan. En viss förbättring även i denna grupp kan dock skönjas bland dem som invandrade runt 2020.

Den goda nyheten är alltså att det har skapats jobb i Sverige mest invandrartäta områden i sådan omfattning att sysselsättningsgapet till övriga Sverige har minskat. Den dåliga nyheten är att inkomsterna från dessa jobb är relativt låga. Och eftersom boende i invandrartäta områden som får bättre betalda jobb tenderar att flytta därifrån, halkar dessa områden efter inkomstmässigt trots att det som helhet går allt bättre för invandrare i Sverige.

Hur kan utvecklingen förklaras? Tidigare forskning visar att den förbättrade sysselsättningen kan kopplas till tidigare och mer omfattande stödinsatser, bland annat genom den så kallade etableringsreformen. Vi kan nu visa att jobben i de invandrartäta områdena i hög grad består av så kallade icke-reguljära anställningar, det vill säga deltids-, tim- och visstidsanställningar med låg eller ingen anställningstrygghet. De så kallade gig-jobben finns i denna kategori, men ännu inte i sådan omfattning att de förklarar utvecklingen.

De icke-reguljära anställningarna är så vanliga att de till 60 procent förklarar de låga inkomsterna i Sveriges invandrartäta områden. Det betyder att Sveriges integrationsproblem har ändrat karaktär. För 20 år sedan var det ett stort problem att invandrare helt saknade arbete. Idag är huvudproblemet snarare att de arbeten som finns ofta är deltids- eller timanställningar som ger låg arbetstid och därmed låga årsinkomster.

Sverige har länge varit ett land med fasta heltidsanställningar och kollektivavtal som norm. Regeländringar och teknisk utveckling har gjort det enklare att använda tidsbegränsade kontrakt. Många invandrare tycks ha fått jobb den vägen. Vi menar att det i grunden goda nyheter. Nu måste politiken inriktas på att minska risken att människor ofrivilligt fastnar i otrygga och dåligt betalda jobb under lång tid.

Framför allt bör vi sluta att beskriva integrationen av invandrare på arbetsmarknaden som misslyckad – för det stämmer faktiskt inte längre.

Andreas Bergh

Martin Nordin